

Online jaarverslag meer dan pdfje uploaden

Steeds meer bibliotheken publiceren hun papieren jaarverslag als download-pdf op hun website. Hiermee denken ze erg web 2.0 te zijn. Jaarverslagen zijn prachtige documenten om te vertalen naar web 2.0-toepassingen en zo leden te informeren en te betrekken bij activiteiten. Maar papieren jaarverslagen als pdf op internet is iets van de vorige eeuw, alleen leuk voor de bomen, verder wordt niemand daar vrolijk van.

Om je papieren verslag online te zetten, zijn er veel mooie *tools*: met *Issuu.com* kun je een pdf-document omtoveren in een mooi interactief tijdschrift dat doorzoekbaar is. *Issuu* is ook te gebruiken om online je eigen magazine of *e-book* uit te geven. Daarnaast zijn er zelfs *Joomla* en andere *plug-ins* om de publicatie naadloos in je website te zetten. Ook kun je er talloze publicaties van anderen te lezen. *Issuu.com* is een online oplossing en zelfs gratis te gebruiken. Voor z'n 10 euro per maand heb je nog meer mogelijkheden: onbeperkt publiceren, alles reclamevrij en veel meer management-mogelijkheden.

Een andere grote speler in online documentatie is *Scribd.com*, zeg maar de *YouTube* voor documenten. Wie zijn jaarverslag daar neerzet, zal zeker gevonden worden. Een groot voordeel van online publiceren is dat het gebruik meetbaar wordt.

Er zijn ook offline pakketten te koop om een online interactief tijdschrift of rapport te maken. *FlippingBook Publisher* maakt in enkele minuten een digitale (elektronische) editie van uw uitgave en heeft ook voor *Joomla*- en *WordPress*-site speciale modules. De KB bracht onlangs haar beleidsplan 'Digitale bibliotheek' uit met een soortgelijk pakket van *3dissue.com*. Je kunt door het beleidsplan bladeren en zoeken. Persoonlijk vind ik de *page-flip* oplossing mooier. Bij *Vspworldwide.com* kun je zelfs een sprekende dame over het scherm van je website laten lopen en die kun je van alles laten zeggen. Een prima aandachtstrekker, maar het gaat snel vervelen.

Als website

Nadeel van bovenstaande mogelijkheden is, dat het niet echt dynamisch is. Je kunt er naar kijken, erdoorheen bladeren en er wat in zoeken. Het is eigenlijk niet meer dan een bewegend pdfje. Zo'n bewegend tijdschrift is prima te gebruiken als een onderdeel van het concept waar een ideaal online jaarverslag aan moet voldoen. Wie echt iets van zijn jaarverslag wil maken, moet een aparte website ontwerpen of een onderdeel van een bestaande site vrijmaken. Tegenwoordig publiceren steeds meer bedrijven en organisaties, zoals KPN, Novib en Rijkswater-

staat, hun jaarverslag als aparte website met filmpjes, maandelijkse hoogtepunten en achtergronden. Het gedrukte jaarverslag is dan slechts de basis voor de online versie. De presentatie komt los van het papier en wordt aangevuld met filmpjes, foto's en muziek. Ook de eerder beschreven mogelijkheden, zoals online rapport, kan op zo'n website worden toegepast. Het betekent dus dat bibliotheken een losstaande (*Joomla*- of *WordPress*-) website kunnen ontwikkelen met alle mogelijkheden en functionaliteiten die het web te bieden heeft. Wie zo zijn jaarverslag presenteert, heeft een prima marketingtool in handen. Het is aan te vullen met sfeerverhalen van gebruikers, fotoboeken en filmpjes.

Wie zelf geen website wil of kan ontwikkelen, kan terecht bij het Nederlandse bedrijf Facetbase, zij hebben voor veel grote bedrijven in Nederland online jaarverslagen gemaakt. Op hun site zijn talloze voorbeelden te vinden.

Vorbereiding

Als onderdeel van het online jaarverslag kan men aparte filmpjes van jeugd-, jongeren-, onderwijs- en volwassenenactiviteiten maken. Bibliotheken vergeten vaak van hun grotere activiteiten filmpjes of foto's te maken en online te zetten. Uit de ervaring van de Basisbibliotheek Maasland blijkt dat filmpjes vaker bekeken worden dan er bezoekers zijn geweest. Bijvoorbeeld: een filmpje van een LAN-party in Oss die maar door 25 jongeren is bezocht, is meer dan 1600 keer bekeken. Ook tentoonstellingen of lezingen die 'geyoutubed' zijn, krijgen veel bezoekers. Voor 250 euro heb je al een prima digitale camera en bij *animoto.com* kun je van foto's een geweldig filmpje samenstellen. Dit kan gratis, maar voor zo'n 125 euro per jaar heb je veel meer mogelijkheden. Wie regelmatig filmpjes maakt, activiteiten fotografeert en publicaties bewaart, heeft relatief weinig werk aan een online jaarverslag. Met talloze web 2.0-mogelijkheden is het online jaarverslag aan te vullen: uitbrengen als *e-book* in Epub-formaat, *Google maps* gebruiken en bijvoorbeeld koppelen aan je postcode-lenerbestand, interactieve *feedback*-opties, zoals online evaluatieformulieren en polls, en down-

load- en printmogelijkheden voor diverse typen informatie. Allerlei cijfers uit je bibliotheek-systeem (*Bicat* of *Ifor*) zijn eenvoudig te integreren. Ideaal zou zijn als gebruikers hun persoonlijk jaarverslag kunnen inzien (geleende boeken, hun leengedrag, bibliotheek bezoek enz), maar dat is iets voor 2011 of daarna... Bibliotheken die op deze wijze hun jaarverslag presenteren, zullen merken dat hun activiteiten meer gewaardeerd gaan worden en dat is weer handig voor de financiering van de bibliotheek.

Tekst: Jan de Waal

Genoemde sites

<http://issuu.com>; <http://page-flip.com>;
<http://scribd.com>; <http://vspworldwide.com>,
www.3dissue.com, www.youtube.nl/digibieb;
<http://animoto.com>

Voorbeelden jaarverslagen als website

. www.kpn.com/reportingo8/reviewo8/index.html
 . www.jaarverslagoxfamnovib.nl
 . www.jaarverslagrijkswaterstaat.nl
 . www.facetbase.com

Informatiebronnen

. www.frankwatching.com/archive/2008/08/05/de-inhaalslag-van-het-online-jaarverslag
 . www.frankwatching.com/archive/2009/08/07/spaar-bomen-en-budget-met-een-online-jaarverslag-1
 . www.frankwatching.com/archive/2009/08/17/aan-de-slag-met-het-online-jaarverslag-hoe-pak-je-het-aan
 . www.frankwatching.com/archive/2009/08/31/lancering-van-het-online-jaarverslag-eeen-cross-mediale-aanpak-3